

Praha dne 24. července 2024

Č. j.: MZP/2024/630/1779

## Přijetí Zásad regulace netýkavky žláznaté

Ministerstvo životního prostředí jako ústřední orgán státní správy ochrany přírody ve smyslu § 79 odst. 6 zákona č. 114/1992 sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „ZOPK“) připravilo spolu s Botanickým ústavem AV ČR, v. v. i. návrh Zásad regulace netýkavky žláznaté (*Impatiens glandulifera*) v ČR a zajistilo projednání návrhu v červnu 2022 společnou meziresortní komisí pro nepůvodní a invazní nepůvodní druhy a 20. 9. - 20. 11. 2022 připomínkování veřejností v souladu s § 13k odst. 1 ZOPK a čl. 26 nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů (dále jen „nařízení“).

Zásady regulace jsou celostátním koncepčním a odborným dokumentem vypracovaným podle § 13h odst. 1 ZOPK za účelem stanovení přístupu k regulaci invazních nepůvodních druhů zařazených na unijní seznam, jež jsou již na území ČR značně rozšířené. V souladu s požadavky čl. 19 nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů je smyslem regulačních opatření minimalizovat dopady těchto invazních nepůvodních druhů na biologickou rozmanitost, související ekosystémové služby, a případně na lidské zdraví nebo hospodářství.

Netýkavka žláznatá se vyskytuje téměř po celé České republice, a to zejména podél řek, potoků a cest, ale i na sušších otevřených lokalitách jako jsou lesní paseky a antropogenní stanoviště. Vzhledem k jejímu širokému rozšíření, snadnému šíření a jejího dynamice není eradikace tohoto druhu na celém území ČR reálná ani v dlouhodobém horizontu. Netýkavka je vysoce konkurenčně schopná. Kromě vlivu na druhové složení či druhovou pestrost invadované vegetace (od zanedbatelného až po silně negativní) je popsán i její vliv na kompetici o opylovače či na diverzitu dalších bezobratlých (měkkýšů), narušení stability břehů řek a zvýšení rizika eroze nebo změnu vlastností půdy. Druh se vyskytuje i ve zvláště chráněných územích, kde je hodnocen jako jeden z velmi problematických. Management je proto nutné zacílit na kompletní odstranění nově kolonizovaných a izolovaných lokalit menšího rozsahu bez intenzivního přísunu semen, kde je možné aplikovat tzv. včasné zásahy. Vzhledem ke způsobu šíření je v třeba

přednostně zasahovat na lokalitách v okolí vodních toků a dopravní infrastruktury (silnice, železnice atp.) – opatření by měla probíhat od těchto ploch s vysokým rizikem šíření k méně rizikovým. V případě rozsáhlých porostů je dále reálné a smysluplné usilovat o úplné odstranění v území, kde lze zajistit, že nebude docházet k opakovanému transportu semen netýkavky, nebo ho lze aspoň výrazně omezit (např. horní části povodí, rozlohou omezené a izolované krajinné celky, území, kde probíhají rozsáhlé projekty na likvidaci invazních druhů).

Bližší podmínky uplatňování zásad regulace jsou v souladu s § 13h odst. 2 ZOPK stanovovány na regionální úrovni místně příslušnými orgány ochrany přírody (krajské úřady, Správy NP, AOPK ČR, újezdni úřady) formou opatření obecné povahy ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Realizace opatření stanovených těmito zásadami regulace a opatřeními obecné povahy je zajišťována v souladu s § 13j odst. 4 a 5 ZOPK za účasti vlastníků a uživatelů pozemků (včetně držitelů zvláštních oprávnění, jakými jsou výkon práva myslivosti či rybářství).

**Ministerstvo životního prostředí tímto**

**přijímá**

**Zásady regulace netýkavky žláznaté (*Impatiens glandulifera*) v České republice.**

Ing. Jan Šíma

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ  
100 10 PRAHA 10, Vršovická 65  
47